

VERSCHIJNT

Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:

Voor 's Gravenhage per 8 maanden f 4.50.
Voor de overige steden des Rijks 5.50.

WOENSDAG 25 APRIL.

UITGEVER-DIRECTEUR:

C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.

Hoofd-Correspondenten M. Schooneveld en Zoon,
Beurssteeg, te Amsterdam.Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

PRIJS DER ADVERTENTIE:

Van één tot zes regels f 1.00.
Voor elke regel meer 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.Aankondigingen van geboorte, huwelijk en overlijden
worden geplaatst tegen betaling van f 1, het zegel
regt daaronder begrepen.

Morgen, den 25sten April, wordt in deze stad gehouden de algemeene Vergadering van de *Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van de afschaffing der Slavernij*.

De heer Mr. G. GROEN VAN PRINSTERER is Voorzitter dier maatschappij en groot is het aantal anti-revolutionairen, die er een deel van uitmaken.

Onze belangstelling is warm voor hetgeen door die maatschappij wordt beoogd en wij wenschen aan de pogingen, om de zaak der menschheid te bevorderen, de heilrijkste vruchten toe.

Dat in deze zaak, warrontrent zoo velen het eens zijn, die in andere opzichten zoo lijnrecht in gevoelen verschillen, de geest van uitsluiting, de partijgeest niet overheersche, is onze hoop; dat niet enkel gepraat, maar, gelijk het mannen betaamt, gehandeld worden, onze verwachting.

De Commissie, welke, bij besluit der Tweede Kamer van 17 December 1853 en 17 Julij 1854 benoemd werd, om te onderzoeken twee verslagen der Regering trent het beheer en den staat der Oost-Indische zittingen over 1851 en 1852 (1), heeft, onder dagtekening van 15 Maart, de uitkomsten van haar onderzoek bekend gemaakt in een stuk, dat 98 folio zijden telt en alzoo een geheel boekdeel vormt.

meer dan buitengewone zorg heeft de Commissie de belangrijke taak volbragt, en wij stellen ons voor, nu en dan, het meest wetenswaardige daaruit op te nemen en onzen lezers bij verkorting mede te deelen.

De vorm, waarin de Regering jaarlijks hare verslagen aan de Kamer aanbiedt, is, in de eerste plaats, Commissie voorgekomen „gebrekkelig” te zijn. Die geeft aanleiding: 1o. om zaken van zeer ondergeschikt belang te veel op den voorgrond, anderen meer gewigt te veel op den achtergrond te plaatsen; 2o. om dezelfde zaken te vermelden onder meer eene rubriek, waardoor herhaling en verwarring ontstaat; 3o. om bijna alle zaken te veel in discriptieve gedaante voor te stellen, te weinig in tabellarischen vorm, door welk gebrek het maken van vergelijkingen hoogst moeilijk wordt en de aanschouwbare juistheid van menig onderwerp verloren gaat. De Commissie heeft zich dan ook de moeite gegeven, om hare meening omtrent den meer verkieslijken vorm van het Regerings-verslag mede te deelen. De volgende onderwerpen zou die kunnen zijn van de hoofdstukken der Staatsbegroting van Nederland. Mitsdien kunnen gehandeld worden: 1. over den Gouverneur-Generaal en den raad van N.-Indië; 2. over de politie; 3. over de binnenlandsche aangelegenheden, met insluiting van gewestelijk bestuur, het onderwijs, de openbare werken; 4. over de godsdienst; 5. over het defensiewezen; 6. over de geldmiddelen en belastingen van N. Indie; en de 7de rubriek zou kunnen behelzen de verschillende onderwerpen, waarvoor het reglement op het beleid der Regering in Indië uitdrukkelijk vermelding in het jaarlijksch Verslag beveelt. In tabellarischen vorm wenscht de Commissie behandeld te zien: 1. territoriale statistiek; 2. bevolkings-statistiek; 3. gezondheids-statistiek; 4. landbouw; 5. nijverheid; 6. handel; 7. middelen van vervoer; 8. godsdienstige statistiek; 9. statistiek van onderwijs, kunsten en wetenschappen; 10. geregterde statistiek en 11. statistiek der belastingen.

Wij zouden het zeer nuttig achten, bijaldien aan de wenschen der Commissie voor het vervolg wierd voldaan; want de Regerings-verslagen, zoo als zij thans jaarlijks worden aangeboden, zijn niets anders dan eene losse verzameling van onafhankelijke, soms onderling strijdige, aangelegenheden van rapporten en ambts-berigten. Zij strekken

meer om den waren staat van zaken te *verbloemen* dan om die *open te leggen*: en toch is dit laatste het enig doel, waarmede de Grondwet het indienen der Verslagen tot pligt heeft gesteld. Eene heldere voorstelling der feiten, een ruim gebruik van de wetenschap der statistiek, zijn hoofdvereischten, om met juistheid een blik te kunnen werpen in den toestand van zoo ver afgelegene gewesten, waarover de contrôle mede aan de Staten-Generaal behoort. De Commissie schijnt dat ingezien en daarom de omslagtige, ingewikkelde wijze van voorstelling afgekeurd te hebben, met kennisgeving te gelijker tijd van hare wenschen, hoe ten dien opzichte verbetering zal kunnen worden aangebragt.

Moge die verbetering, even als elke belofte van de zijde des Ministers van Koloniën gedaan, niet *ad calendaras graecas* worden uitgesteld!

Neen, het middel, dat de heer WINTGENS bij de hand neemt en de weg, dien hij inslaat, is *niet* doeltreffend. Wij zijn niet zulke bewonderaars van het alvermogen der wet, gelijk de heer WINTGENS, zoodat wij zouden schrijven: „Het is de wet, die leven moet opwekken, van welke gepaste leiding behoort uit te gaan, en die moet bevorderen, dat die lofwaardige uitzonderingen worden nagevolgd, waar men tot nu toe *werkeloos* en *gedachteloos* aan het kwaad den vrijen teugel liet.”

Onder die lofwaardige uitzonderingen telt de heer WINTGENS die enkele groote steden, waar men begint de oogen te openen voor het gevaar. Maar dat zijn zeldzame uitzonderingen, geïsoleerde pogingen, die toejuiching verdienen, maar in het algemeen landsbelang zeer weinig beteekenen.”

Wij willen niets afdingen van de bijzondere belesenheid des heeren WINTGENS, maar de ondervinding leert, en deze is toch de beste leermeesteres, dat wandelende encyclopediën slechte practici zijn.

Indien het waar is, en wij zijn geneigd zulks als waarheid aan te nemen, dat op vele plaatsen in ons Vaderland een toestand heerscht, die ernstige bekommerning behoort in te boezemen; dat staag terug keerende epidemische ziekten bij eene in groote mate toenemende bevolking, waarin hier en daar de onmiskenbare sporen van fysieken teruggang worden waargenomen, zoo vele verschijnselen zijn, waarop het oog verdient gevestigd te worden; dan moet de eerste pligt zijn een onpartijdig onderzoek naar de oorzaken van dien toestand. Wij kunnen niet afgaan op het oordeel van Fransche schrijvers over den toestand der arbeiders en werklieden in Frankrijk, evenmin als op den uitslag der nasporingen in België en Groot-Britannië. Het is voor ons noodig, dat die toestand worde onderzocht en de oorzaken worden opgespoord door Nederlanders voor Nederlanders.

De heer WINTGENS nu verklaart zelf: „Nederland kan niet wijzen op zoodanige algemeene nasporingen. Wel is waar heeft de Koninklijke Academie van Wetenschappen onlangs daartoe bij de Regering pogingen in het werk gesteld, en bij een uitvoerig adres gewezen op het nut, den aard en den omvang van zoodanig onderzoek. Tot hertoe heeft dit echter geen plaats gegrepen en zijn evenmin maatregelen tot herstel, op welke wijze dan ook, verordend geworden.”

En evenwel zal die toestand verbeterd kunnen worden door eene algemeene wet, dan behoort dat onderzoek daaraan *vooraf te gaan*. Het is onraadzaam om op die enkele mededeelingen over Amsterdam, Rotterdam, Utrecht en Gouda eene wettelijke regeling te bouwen, die voor al de gemeenten van ons Vaderland verbindend zou moeten zijn. Het zou ons niet moeilijk zijn om in eenige physiologische bijzonderheden van genoemde steden het eigenaardig verschil te doen opmerken, dat in de zeden, gewoonten, gebruiken, hebbelikheden, geaardheid of karakter der mindere volksklassen in de groote steden zich openbaart. De algemeene wetgever kan, waar op zulke lo-

cale omstandigheden moet worden gelet, geene regel stellen; allermint verzekert zijn, dat die regels overa worden toegepast en doel treffen. Reeds lang is het in het oog gevallen, hoe weinig vrucht van politie-straffen gezien wordt. Vermenigvuldigd de straf-verordeningen op de openbare reinheid, veiligheid en gezondheid der gemeente, en gij zult, dat is een overoude grondregel, door elke wet de overtredingen verdubbelen. Beproof het de ontruiming van het ongezonde verblijf te bevelen zonder het verdreven huisgezin eene andere en betere schuilplaats te verschaffen: de armenwet zal het behoeftig gezin bescherming en ondersteuning verleenen, en of het getal groeit aan van hen, die op deze wijze in de liefdadigheid een waarborg zoeken, of het getal der eigenaars van huizen ten dienste der minvermogenden krimpt in, of men erkent het onvermogen der strafverordening, waardoor de plaatselijke zorg voor het vervolg is belemmerd en bemoeijelijkt.

Het gaat niet op, om uit de omstandigheid, dat tot hertoe slechts eene plaatselijke verordening op het toezigt der woonverblijven is vervaardigd, namelijk die, welke de Gemeenteraad van Schiedam heeft vastgesteld en den 6 Januarij 1855 is afgekondigd, te besluiten tot de noodzakelijkheid eener algemeene wet, zoo als door den heer WINTGENS is voorgesteld. Ook de strekking van die wet is, om geheel aan de beslissing der plaatselijke besturen, die door de wet tot niets verplicht worden, over te laten, om de plaatselijke gezondheidsdienst te regelen. De Schiedamsche verordening strekt tot leiddraad van de overige Gemeentebesturen, en wat de heer WINTGENS in een wetsvoorstel heeft zamengevat, zou, in den vorm van wenken tot regeling van de plaatselijke gezondheidsdienst, bij afzonderlijke brochure of door middel van de *Gemeentestem*, openbaar gemaakt, tot hetzelfde doel kunnen leiden. Ook bij het bestaan der bedoelde wet blijft een plaatselijke verordening onmisbaar, waarin, naar plaatselijke behoefte, die wenken gewijzigd of onveranderd konden worden opgenomen, welke wijziging wordt afgesneden, zoodra die wenken tot wettelijke voorschriften zijn gemaakt.

De heer WINTGENS zegt: „De Gemeentewet geeft aan de gemeente-besturen geene bevoegdheid, om woonverblijven te sluiten en te doen ontruimen.” Op welken grond rust die bevoegdheid bij het ontstaan en blusschen van brand? Is zij niet te vinden in het gezag bij art. 135 der Gemeentewet aan den Raad toegekend? Maar de inhoud der verordeningen, welke door den heer WINTGENS overgelegd zijn, bewijst, dat hij ook hier in dwaling verkeert. De weg, die, volgens art. 8 enz. der ontwerp-verordening voor Rotterdam en krachtens artt. 11 en 12 der Schiedamsche verordening, kan worden ingeslagen, moet tot hetzelfde doel leiden, en die middelen kunnen gelijke uitkomsten opleveren, als in het wetsvoorstel zijn bedoeld.

De heer WINTGENS is te kort geschoten in zijne pogingen, om de bezwaren, in het Voorloopig Verslag opgenomen, te wederleggen en, wat hij er ook van moge zeggen, zijn voorstel is overbodig, belemmerend en dus schadelijk voor de gemeente-besturen, die gebruik willen maken van de wetgevendé magt, hun bij art. 135 der Gemeentewet toegekend.

Van den aanvang af, dat dit voorstel is openbaar gemaakt, is het ons toegeschenen, dat eene geheel andere bedoeling dan de bevordering van plaatselijke gezondheids-politie daaraan ten grondslag ligt, en wij werden daarvan, ook na de inzage der Memorie van beantwoording, meer en meer overtuigd. De heer WINTGENS wil, sterker nog dan het tegenwoordige Ministerie, doen uitkomen, dat hij eene rigting is toegedaan, „tegenovergesteld” aan die van het vorig Ministerie. Vroeger werden wenken en inlichtingen gegeven aan de gemeente-besturen, met volkomen vrijheid om daarvan al of niet gebruik te maken. Zoo gaf de Minister THORBECKE eene schets der grondslagen, welke konden dienen tot een maatstaf voor de heffing van hoofdelijke onslagen, en eerbiedigde daarbij de zelf-

Die Commissie bestaat uit de heeren Sloot tot Oldhuis, Heemskerk, Baud en Elout van Soeterwoude.

standigheid der gemeente-besturen, ofschoon, volgens de Grondwet, die grondslagen aan de goedkeuring des Konings moesten worden onderworpen. De heer WINTGENS gaat verder en geeft wettelijke regels, waaraan de gemeente-besturen zich moeten houden, zoodra zij gebruik zouden willen maken van hunne wettelijke bevoegdheid. Men weet nu, dat de heer WINTGENS, in een kabinet van de *tegenovergestelde rigting* met alle regt plaats zou kunnen en willea nemen tot behandeling der zaken van binnenlandsch bestuur, tot fnuiking van de autonomie der gemeenten en tot toepassing van het, weleer door hem veroordeeld *valvermogen* van den Staat.

Bij de vervulling van het opengevallen hoogleeraars-ambt in de godgeleerdheid aan de Leijdsche Hoogeschool zal de anti-revolutionnaire partij zich zeker doen gelden.

Is er nu hoop op eene gewenschte benoeming?

Wij gelooven ja!

„Bij de openvalling van eenen professoralen leerstoel zal de voordragt van een dubbeltal tot vervulling door Curatoren, met opgave der beweegredenen van hunne keuze, aan het departement van Binnenlandsche Zaken worden ingezonden, en de definitieve aanstelling door Ons geschieden,“ zegt art. 235 van het organiek besluit van het hooger onderwijs.

De Curatoren der Leijdsche Hoogeschool zijn, — bedriegen wij ons niet, — van den oudsten tot den jongsten *anti-Thorbeckianen*.

Dat zegt veel; want ook de wetenschap, heeft eene politieke kleur.

Prof. NIERMEIJER werd onder het Ministerie THORBEKE benoemd, ook de extraord. Prof. KUENEN. Maar volgens art. 69 zullen *de professores extraordinarii* niet tot opvolgers kunnen worden voorgedragen, zonder een gemotiveerd advies; want hunne aanstelling geeft geen regt van opvolging bij de vacature van eenen ordinairen professor.

Jammer voor Prof. KUENEN, maar zijne benoeming is gecontrasigneerd door den Minister THORBEKE en, in het oog der anti-revolutionnaire partij, is dat een onoverkomelijke hinderpaal, al ware het, dat het belang der wetenschap zijne bevordering eischte. Die partij wordt daarmede niet bevredigd.

De Minister van Binnenlandsche Zaken behoeft nu niet te vreezen, dat de voordragt van Curatoren met zijne begeerte, om aan de anti-revolutionnaire partij eindelijk eens een blijk van erkentelijkheid te geven, zal strijdig zijn.

Maar anti-Thorbeckiaansch is nog niet anti-revolutionnaire; wel omgekeerd.

En zoo al Curatoren een dubbeltal opzonden naar den zin der anti-revolutionnaire partij, zou de Koning, die dan toch benoemt en aanstelt en immers niet aan het dubbeltal gebonden is, buiten den invloed van de leden der godgeleerde faculteit blijven, die of regtstreeks, of zijdelings, door welwillende medewerking of voorkomende bemoeienis van invloedrijke hofbeambten, niet zouden nalaten het belang der wetenschap, met of zonder persoonlijke affectien, te handhaven?

Het Ministerie DONKER-VAN-HALL is, intusschen, zijn voortdurend bestaan aan de anti-revolutionnaire partij verplicht en nogtans — het valt niet te ontkennen — waar is het blijk van erkentelijkheid, dat haar daarvoor ten deel viel?

Het geduld en de lijdzaamheid, waarin de anti-revolutionnaire partij door herhaalde teleurstellingen in de laatste twee jaren geoefend is geworden: zij hebben een grens.

Zoo het Ministerie zijn eigen belang lief heeft, — en daaraan twijfelt de Nederlander zelf niet, zoo dat wij de vaderlijke waarschuwing eerdraags in dit blad te gemoet zien — mag wel een gunsteling der anti-revolutionnaire partij met het opengevallen professoraat worden begiftigd; dan is die partij ietwat bevredigd en het Ministerie kan nog weder het een en ander tot stand zien gebracht, dat, hoe dan ook, moet aandruiden, dat er iets wordt verrigt.

Of het belang der Natie met zulke transactien bevorderd wordt bespreken wij niet; het betreft nu de keuze van een opvolger van den te vroeg ontslapen Hoogleeraar NIERMEIJER, wien het getuigenis nimmer kan ontgaan, dat zijne benoeming een krachtig bewijs was, dat bij den Minister THORBEKE alléén het belang der wetenschap heeft gegolden.

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZICHT.

De *Morning Post* deelde gisteren mede, dat de Russische plenipotentiarissen in de zitting der conferentie van Zaterdag de voorstellen der geallieerde mogendheden, omtrent de regeling van het derde punt bepaaldelijk verworpen hebben.

Datzelfde blad bevestigt, dat de conferentien onbepaald uitgesteld zijn en voegt er bij, dat lord John Russell gister Weenen zou verlaten.

Uit Weenen wordt, onder dagteekening van 23 April, gemeld: De afloop van de twaalfde zitting der conferentie geeft alle reden om te vermoeden, dat vooreerst geene zitting zal plaats hebben.

In de zitting van het Lagerhuis op 23 dezer gehouden, heeft lord Palmerston verklaard, dat de Weener-conferentien voor een onbepaalden tijd zijn verlaagd. In de conferentie van Dingsdag jl. hebben, volgens zijne verdere verklaring, de vier gevolmagtigden de beperking van Ruslands zeemagt in de Zwarte zee geëischt of de sluiting der zee voor de oorlogschepen van alle natien. Hierop heeft prins Gortschakoff een uitstel gevraagd. In de zitting van Zaterdag heeft hij echter verklaard, dat zijne instructien inhielden zoowel het een als het ander deel van dit voorstel te verwerpen. Dientengevolge zijn de onderhandelingen afgebroken. Lord John Russell en de heer Drouyn de Lhuys vertrekken heden.

Zietdaar het voornaamste nieuws van den dag, dat de berigten van gister nader bevestigt.

Voorzeker is deze schorsing der conferentien, en dat vertrek der plenipotentiarissen van Frankrijk en Engeland een allergewigtigst incident. De kansen op eene vredelevende schikking worden daardoor, voorzeker, verflaauwd. Niettemin komt het ons raadzaam voor, nadere verklaringen af te wachten, ten einde de strekking van dit incident te verklaren.

Uit dit een en ander blijkt, dat de conferentien geschorst, maar niet opgeheven zijn. Men blijft dus de hoop koesteren, dat zij nog hervat zullen worden.

Eene belangrijke vraag is wat de Ottomanische plenipotentiarissen verrigt hebben? Zouden zij, de plenipotentiarissen, die toch het meest in deze zaak betrokken zijn het voorbeeld van den heer Drouyn de Lhuys gevolgd hebben, door zich evenzeer te verwijderen? Heeft men vóór het uiteengaan een eindprotocol geteekend? Neen? want de conferentien zijn slechts geschorst. Men verwacht dus iets. Men laat de deur open.

Er rijzen nog vele andere vragen, welke tot dus verre niet opgelost zijn. Het is uit dien hoofde noodzakelijk, nadere en meer volledige mededeelingen af te wachten.

Maar van nu af, wij herhalen het, is het niet te ontkennen, dat de hoop op vrede aanmerkelijk verflaauwd is. Behoeven wij het te zeggen, dat thans meer dan ooit het oog gevestigd is op de houding van Oostenrijk? De meeningen deswege zijn met elkander in lijnregten strijd. Te Parijs scheen men het geen oogenblik in twijfel te trekken, dat de Oostenrijksche troepen onmiddellijk tegen Rusland te velde zullen trekken. Sommige gingen nog verder en zeiden, dat Pruisen zelfs, getroffen door de gematigdheid, welke de plenipotentiarissen van Engeland en Frankrijk gedurende de onderhandelingen aan den dag legden, gereed was tot die beide mogendheden toe te treden, Rusland alzoo geheel aan zich zelf overlatende, terwijl alle groote mogendheden in vijandelijke houding tegenover dat rijk staan.

Bezadigde lieden nemen die verschillende beweringen niet dan onder voorbehoud aan. Wij gelooven met der daad ook, dat men den loop der zaken moet afwachten alvorens zich omtrent dit punt te verklaren.

Indien men geloof kan hechten aan eene dépêche uit Breslau onder dagteekening van den 21 dezer dan zou de Koning van Pruisen op het eind der volgende maand, in gemelde stad een onderhoud hebben met den Keizer en de Keizerin van Rusland. Wij vermelden dit feit enkel, maar blijven voor de waarheid daarvan niet aansprakelijk.

Uit Konstantinopel wordt gemeld: Nopens het bombardement van Sebastopol is niets nieuws vernomen. Een korps van 32,000 man met 150 stukken geschut is te Eupatoria gebleven. De Tschernaia is buiten hare oevers getreden, waardoor de vallei onder water gezet is.

De equipages van den Keizer der Franschen zijn alhier aangekomen.

Door de laatste aardbeving is Brussa als het ware omgekeerd. De puinhoopen branden.

De Keizer en de Keizerin der Franschen zijn op den avond van den 22 dezer ten half 7 ure in Parijs teruggekeerd en met toejuiching door de bevolking ontvangen.

Volgens eene dépêche van den generaal Canrobert in den *Moniteur* duurde het bombardement van Sebastopol den 17en nog voort en bleef dat des vijands overtreffen, zonder dat evenwel de ammunitie verkwest werd. De aanval geschiedde tot dusver hoofdzakelijk door de artillerie, maar de genie was ijverig onledig, om den toegang tot de vesting te banen, in weêrwil der hinderpalen, welke het terrein opleverde.

Eene bijzondere dépêche bevestigt, dat de Russen de bij dag gemaakte bres, des nachts herstellen. De generaal bij de genie Buhot is gesneuveld.

De Engelsche pakketboot *Mersey* is te Konstantinopel met zieken aangekomen. Zij vertrok den 15 en bragi niettemin geene berigten omtrent het beleeg aan, welke van latere dagteeking zijn dan van den 10den als zijnde er sedert het vertrek van de *Orisis*, tengevolge van het ongunstig weder in de Zwarte zee, geene berigten uit de Krim aangekomen.

Eenige brieven bevatten niettemin nadere bijzonderheden omtrent hetgeen op den 10den is voorgevallen.

In bijvoegsels der dagbladen van Konstantinopel van den 12 wordt de aankomst der Egyptische divisie met Omer-Pacha te Sebastopol, op den 9den gemeld.

Een honderdtal Franschen zijn gedood of gewond op den eersten dag der hervatting van het bombardement.

Den 11 was het Russisch leger onmagtig om het vuur te bemeesteren, dat op verscheidene punten der stad was uitgebarsten.

Te Konstantinopel was de prefect van het paleis van Konstantinopel, de Kolonel Belville, uitgenoodigd, om het

paleis van Belta Liman, dat geheel op nieuw gedeoreerd is in oogenschouw te nemen.

Men meldt uit Genua, dat de inscheping van het Sardisch contingent eenige vertraging heeft ondergaan. Borel op het laatste oogenblik bemerkte men, dat eenige levensmiddelen onbruikbaar waren. Men heeft die in zee geworpen. Dit is de eenige oorzaak der vertraging, welke aanvankelijk tot eene menigte gissingen aanleiding gaf.

Gisteren moeten in den boezem van den Senaat de discussien over het wetsontwerp op de kloosters een aarvang genomen hebben. De clericale partij wendt alle pogingen aan, om de regering met opzigt tot deze quaestie eene nederlaag te doen lijden, en alzoo uit te lokken eene botsing en het ontslag van het kabinet levens.

Men geloof niettemin, dat zoo de regering zich verenigt met de amendementen van de heeren Desambrois Collegno, leden der commissie, die het ontwerp onder eenige wijziging goedkenren, de senaat hetzelfde zal doen, maar bij de ontvangst der laatste berigten uit Turin was het besluit van het kabinet omtrent dit punt nog niet bekend.

Een decreet eergister door den *Moniteur* medegedeeld brengt belangrijke wijzigingen in de regten op den invoer van ruw wol in Frankrijk.

Voortaan zal ten deze het gewigt in de plaats treden van het regt *ad valorem*. De wol, welke van het vasteland van Australie en uit de Kaap de Goede Hoop komt, hiervan uitgezonderd.

Het nieuwe stelsel biedt het voordeel aan, dat de onduiking in de declaratien, welke plaats had, daardoor meden wordt.

De president van den Zwitserschen bond, de heer Furrei, die sedert een paar weken ongesteld was, heeft den 19 April zijne werkzaamheden hervat en wel in de zitting van den bondsraad, welke gewijd was aan het onderzoek der algemeene rekening van den staat voor 1854. De uitkomst daarvan getuigt van den goeden staat der schatkist, want die rekening sluit met een beschikbaar batig bedrag van een miljoen.

Eerst in eene volgende zitting zal de bondsregering zich verklaren omtrent de buitengewone bijeenroeping der Zwitsersche kamers: eene quaestie, welke de pers van dat land zeer bezig houdt.

Eene dépêche uit Madrid van den 21 meldt, dat de zitting der Cortes van den 20 zich onderscheidde door een levendige discussie omtrent eene interpellatie betrekkelijk den bisschop Osma, maar waarvan het doel nog onbekend is.

Dezelfde telegrafische dépêche meldt als zeer waarschijnlijk, dat eene buitengewone heffing zal plaats hebben betalen uit de ophrengst der nationale goederen.

FRANSCH POST.

De aandacht is hier zeer gevestigd op een gesprek tusschen den Keizer en den heer Buchanan, minister der Vereenigde Staten te Londen, en zulks ter gelegenheid der diplomatieke receptie. De Keizer noodigde dien minister uit om de algemeene tentoonstelling te Parijs te bezoeken, waarbij zijn land niettemin slechts in geringe mate vertegenwoordigd is, zoo zelfs dat men daarin eene zekere manifestatie meent te zien.

De heer Buchanan antwoordde den Keizer, dat hij naar de Vereenigde Staten vertrekt en uit dien hoofde onmogelijk aan de uitnodiging van Z. M. gevolg kon geven. Maar de Keizer, opmerkende hoezeer de stoomboot de afstand verkort, zoo antwoordde de heer Buchanan daarop, dat is waar, de afstand van Parijs naar Washington welligt niet zoo ver, als die van Parijs naar de Krim, waarheen U M. zich, naar men zegt, zal begeven. Deze zoo regtstreekse interpellatie zou de Keizer geen antwoord hebben: dat is mijne zaak, en niemand weet er iets van.

De bakkersknechten in het arrondissement Sceaux hebben gepoogd hun werk te staken, door eene verhoging van loon te vorderen. Drie hunner zijn gearresteerd en voor de prefectuur van politie gevoerd.

Z. M. de Keizer heeft den hertog van Cambridge benoemd tot grootkruis van het legioen van eer.

Het gerucht, dat Koningin Victoria den 3 Mei te Parijs zou aankomen, wint al een meer en meer veld.

Het onthaal, dat den Keizer bij zijne terugkomst te Parijs te beurt viel was inderdaad feestelijk; het station van den noorder Spoorweg was met bloemen, draperien, en het naamcijfer des Keizers versierd; een detachement van de Cent-garde en der gendarmerie wachtten van buiten.

Uit Bologna wordt gemeld, dat de kardinaal Oppizzoni, aartsbisschop der stad, den 18 dezer des morgens ten 6 ure is overleden. De kardinaal Oppizzoni was 86 jaren oud, in 1812 werd hij benoemd tot aartsbisschop van Bologna, en in 1804 tot kardinaal. Deze waardige geestelijke wordt algemeen betreurd, wegens zijne draagzaamheid en weldadig karakter. Het is aan hem te danken, dat de Jezuiten, sedert hunne orde weder hersteld is, zich niet te Bologna hebben kunnen vestigen. De kardinaal Oppizzoni werd te Milaan geboren. Hij was tevens kanselier der Hoogeschool van Bologna. In de hoofdkerk van St. Pierre worden vele toebereidselen gemaakt voor de plechtige ter-aarde-bestelling van den overledene.

De admiraal Hamelin heeft de portefeuille van minister van zeevaart. In den jare 1806 kwam hij op den leeftijd van 10 jaren bij de marine, en is dus ongeveer 59 jaren in de dienst geweest.

De graaf Rayneval, ambassadeur van Frankrijk te Rome, is den 10 dezer aan boord van de pakketboot te Marseille aangekomen.

De heer Guizot sprak dezer dagen in de protestantsche kerk, in de straat St. Honoré eene redevoering uit, waarbij hij veel roem heeft ingeoogst. Die redevoering betrekking had op de lagere scholen der protestanten, waarschijnlijk in druk verschijnen.

— Uit Madrid wordt gemeld, dat de Spaansche regering voornemens is, een gezant naar Haiti te zenden, om met den Keizer onderhandelingen aan te knopen, die voor den handel van den Spaanschen staat gunstige uitkomsten kunnen hebben.

Binnenland.

Staten-Generaal

Tweede Kamer.

Behalve de gister door ons medegedeelde wetsontwerpen, zijn aan de Kamer nog aangeboden twee ontwerpen van wett. strekkende: het eene tot wijziging der wet van den 28 Augustus 1851 (Stbl. n. 126), regelende de bevordering het ontslag en het op pensioen stellen der officieren der zeemagt; het andere tot wijziging der wet van den 28 Augustus 1851 (Stbl. n. 127), regelende de pensioenen der zeemagt.

Het eerste ontwerp is van den volgende inhoud:
Art. 1. De wet van den 28sten Augustus 1851 (Staatsblad no. 126) wordt gewijzigd in voege als bij de navolgende paragrafen is aangewezen.

§ a. Art. 8 wordt gelezen als volgt. De in de voorgaande artikelen vervatte bepalingen zijn, voor zoover betreft den daarbij gestelden tijd van dienst, binnen- en buitengaats, niet toepasselijk op de Vorsten uit ons Huis. Hunne bevordering tot eenen officiersrang buiten werkelijke dienst bij de zeemagt, is aan geene bepalingen dezer wet onderworpen.

§ b. Art. 9 wordt gelezen als volgt: «De officieren der mariniers moeten acht jaren als luitenant (2de en 1ste) hebben gediend, en ten minste zes maanden het bevel over een ingescheept detachement van hun corps hebben gevoerd alvorens tot eenen hooger rang te kunnen worden bevorderd. Van deze laatste bepaling zijn uitgezonderd de officieren van de administratie bij dat wapen. Wij bevelen Ons voor in bijzondere gevallen, wanneer de belangen of de belangen van de dienst dit vorderen, 2de luitenant van de mariniers bij een der wapens van de landmagt, en omgekeerd van daar bij het corps mariniers, te plaatsen. De kapiteins moeten ten minste vier, de luitenanten en de officieren van iederen hooger rang ten minste twee jaren in hunnen rang gediend alvorens tot bevordering in aanmerking te kunnen komen.

§ c. Art. 22 wordt gelezen als volgt: «Geen officier kan de dienst worden ontslagen, dan: 1o. cervol, op eigen ons gedaan verzoek, hetwelk niet kan worden afgewezen, dan in tijd van oorlog, of op grond van verplichtingen de benoeming verbonden. Alleen zal in tijd van vrede verzoek om cervol ontslag van een officier, die zich in buitengaats bevindt, kunnen worden aangehouden gedurende den tijd die er noodig is om hem door een anderen te vervangen; 2o. na eene regterlijke veroordeeling, die meer het verlies van den militairen rang niet uit haren tengevolge hebbende, nogtans heeft plaats gehad wegens eene handeling, welke hem onwaardig maakt den rang van officier te hielden; 3o. wegens gedragingen of daden die het openbaar, of wegens openbare geschriften, waardoor de waardigheid van den officiersrang, de eerbied voor den persoon des Konings en de grondwettige instellingen of de staatsschikking bepaaldelijk worden aangetast; 4o. wegens aanhoudend wangedrag; 5o. uit hoofde van opzettelijke en herhaalde ongehoorzaamheid, mishandeling van minderen, misdadig maken van gezag, inzonderheid wanneer door eene andere dezer handelingen stellig nadeel aan de dienst of aan personen is toegebracht; 6o. wegens verregaande nalatigheid in de vervulling der opgelegde pligten, onbekwaamheid en gebrek aan kunde, en het op den duur niet voldoen aan de examens der zeeofficieren; 7o. wegens het aangaan van een huwelijk zonder onze toestemming.

§ d. Art. 23 wordt gelezen als volgt: «Het ontslag, behalve op eigen verzoek en in het geval in 7o. van het voorgaande artikel bedoeld, kan niet plaats hebben dan op advies van eenen raad van onderzoek. Van het uitgegane advies wordt door ons niet afgewezen dan ten gunste van den officier, over wien het onderzoek heeft plaats gehad.

Art. 2. Deze wet verbindt met den dag harer afkondiging de redenen der voorgedragene wijzigingen worden, in een rapport van Toelichting, aldus ontwikkeld.

§ a. Naar de letter van art. 8 der wet van den 28 Augustus 1851 (Staatsblad no. 126), in verband met de voorgaande artikelen der wet, kunnen evenmin de Vorsten het regerend Huis, als de officieren der zeemagt, van luitenant ter-zee der 2de klasse tot dien van luitenant-ter-zee der 1ste klasse bevorderd worden zonder dat het voor dien hooger rang vastgestelde examen hebben afgelegd.

§ b. Het doelmatig deze bepaling ook zij, niet alleen voor de gewone zee-officieren maar ook voor die andere personen, die zich werkelijk aan de dienst ter zee wijden, zoo is zij toch niet geschikt voor diegenen die alleen den officiersrang bij de marine behouden. Het is der Regering te hunnen aanzien de bepaling der wet tot het wegstrijpen van eenen hooger rang te laten.

§ c. De wet van den 28 Augustus 1851 (Staatsblad no. 126) wordt gewijzigd in voege als bij de navolgende paragrafen is aangewezen.

§ a. Art. 8 wordt gelezen als volgt. De in de voorgaande artikelen vervatte bepalingen zijn, voor zoover betreft den daarbij gestelden tijd van dienst, binnen- en buitengaats, niet toepasselijk op de Vorsten uit ons Huis. Hunne bevordering tot eenen officiersrang buiten werkelijke dienst bij de zeemagt, is aan geene bepalingen dezer wet onderworpen.

§ b. Art. 9 wordt gelezen als volgt: «De officieren der mariniers moeten acht jaren als luitenant (2de en 1ste) hebben gediend, en ten minste zes maanden het bevel over een ingescheept detachement van hun corps hebben gevoerd alvorens tot eenen hooger rang te kunnen worden bevorderd. Van deze laatste bepaling zijn uitgezonderd de officieren van de administratie bij dat wapen. Wij bevelen Ons voor in bijzondere gevallen, wanneer de belangen of de belangen van de dienst dit vorderen, 2de luitenant van de mariniers bij een der wapens van de landmagt, en omgekeerd van daar bij het corps mariniers, te plaatsen. De kapiteins moeten ten minste vier, de luitenanten en de officieren van iederen hooger rang ten minste twee jaren in hunnen rang gediend alvorens tot bevordering in aanmerking te kunnen komen.

§ c. Art. 22 wordt gelezen als volgt: «Geen officier kan de dienst worden ontslagen, dan: 1o. cervol, op eigen ons gedaan verzoek, hetwelk niet kan worden afgewezen, dan in tijd van oorlog, of op grond van verplichtingen de benoeming verbonden. Alleen zal in tijd van vrede verzoek om cervol ontslag van een officier, die zich in buitengaats bevindt, kunnen worden aangehouden gedurende den tijd die er noodig is om hem door een anderen te vervangen; 2o. na eene regterlijke veroordeeling, die meer het verlies van den militairen rang niet uit haren tengevolge hebbende, nogtans heeft plaats gehad wegens eene handeling, welke hem onwaardig maakt den rang van officier te hielden; 3o. wegens gedragingen of daden die het openbaar, of wegens openbare geschriften, waardoor de waardigheid van den officiersrang, de eerbied voor den persoon des Konings en de grondwettige instellingen of de staatsschikking bepaaldelijk worden aangetast; 4o. wegens aanhoudend wangedrag; 5o. uit hoofde van opzettelijke en herhaalde ongehoorzaamheid, mishandeling van minderen, misdadig maken van gezag, inzonderheid wanneer door eene andere dezer handelingen stellig nadeel aan de dienst of aan personen is toegebracht; 6o. wegens verregaande nalatigheid in de vervulling der opgelegde pligten, onbekwaamheid en gebrek aan kunde, en het op den duur niet voldoen aan de examens der zeeofficieren; 7o. wegens het aangaan van een huwelijk zonder onze toestemming.

§ d. Art. 23 wordt gelezen als volgt: «Het ontslag, behalve op eigen verzoek en in het geval in 7o. van het voorgaande artikel bedoeld, kan niet plaats hebben dan op advies van eenen raad van onderzoek. Van het uitgegane advies wordt door ons niet afgewezen dan ten gunste van den officier, over wien het onderzoek heeft plaats gehad.

Art. 2. Deze wet verbindt met den dag harer afkondiging de redenen der voorgedragene wijzigingen worden, in een rapport van Toelichting, aldus ontwikkeld.

§ a. Naar de letter van art. 8 der wet van den 28 Augustus 1851 (Staatsblad no. 126), in verband met de voorgaande artikelen der wet, kunnen evenmin de Vorsten het regerend Huis, als de officieren der zeemagt, van luitenant ter-zee der 2de klasse tot dien van luitenant-ter-zee der 1ste klasse bevorderd worden zonder dat het voor dien hooger rang vastgestelde examen hebben afgelegd.

corps moeten hebben gevoerd alvorens tot eenen hooger rang te kunnen worden bevorderd, niet toepasselijk zijnde op de officieren van administratie van dat corps, zoo is het noodig eene bijvoeging in dat artikel in te lassen, waarbij zij daarvan worden uitgezonderd.

Het geval heeft zich voorgedaan, dat een 2de luitenant van het corps mariniers en een officier van gelijken rang van het wapen der infanterie hun verlangen te kennen gaven om onderling hunne plaatsen in beide corpsen te verwisselen.

De wet van 28 Aug. 1851 (Staatsblad no. 126) verzette zich daartegen niet, doch het hoofd van het Depart. van Oorlog heeft, op grond der uitdrukkelijke bepalingen vervat in art. 15 der wet van gelijke dagteekening (Staatsblad no. 128), gemeend eene dergelijke verwisseling niet te mogen doen plaats hebben.

Op dit oogenblik bestaat er bij het corps mariniers groote behoefte aan officieren van hoven aangehaalden rang, waarin voor alsnog niet kan worden voorzien. De Regering acht het derhalve wenschelijk, dat haar bij de wet de gelegenheid worde gelaten, om naar mate de behoefte daartoe mogt ontstaan, of dat bijzondere geneigdheid en geschiktheid daarvoor mogt blijken, de officieren van opgemelden rang van de verschillende wapens der landmagt bij het corps mariniers en wederkeerig van daar bij de landmagt te kunnen overplaatsen.

Uit dien hoofde heeft zij het noodig geoordeeld in art. 9 der Wet van 28 Augustus 1851 (Staatsblad no. 126), eene alinea bij te voegen van gelijke strekking als ten aanzien der Wet (Staatsblad no. 128), aan de laatste alinea van art. 15 eene uitbreiding wordt voorgesteld.

Wanneer men de bepalingen, voorkomende in art. 9 der Wet van 28 Augustus 1851 (Staatsblad no. 126), vergelijkt met die, vervat in art. 1 der Wet van gelijke dagteekening (Staatsblad no. 121), en met die van de artt. 4 en 5 van eerstgenoemde Wet, dan springt het in het oog, dat de officier van het corps mariniers, om van den rang van kapitein tot dien van kolonel te kunnen bevorderd worden, een tijdvak van twaalf jaren behoeft, gerekend van den dag zijner benoeming tot kapitein, terwijl zoowel de officier van de landmagt als de zee-officier in een tijdsverloop van acht jaren dienzelfden kolonelsrang kan verkrijgen.

Het is dus allezins blijkbaar, dat de bestaande wet den officier van het corps mariniers — nog daargelaten, dat hij nimmer den rang van vlag-officier kan bekomen — niet alleen bij den officier van de zeemagt ten achteren stelt, maar zelfs bij dien van elk wapen der landmagt.

De rechtvaardigheid vordert, dat die toestand niet bestendig worde, maar dat aan den officier van het corps mariniers gelijke regten worden toegekend, als zulks met de officieren van alle overige wapens het geval is.

De voorgestelde wijzigingen van art. 9 der hoven aangehaalde wet voorzien in de hier aangewezen leetinten.

§ c. Bij herhaling heeft zich de omstandigheid voorgedaan, dat officieren, terwijl zij zich buitengaats op de schepen of vaartuigen van oorlog bevonden, hun ontslag uit de dienst vroegen, hetwelk hun, volgens de termen der bestaande wet, naardien het vreedstijd was, niet kon geweigerd worden, en waardoor niettemin, omdat men niet in de gelegenheid was op zulke schepen de daardoor ontstane vacature dadelijk aan te vullen, eene wezenlijke belemmering in 's Rijks dienst ontstond.

Ten einde zulke storingen in 's Rijks dienst te kunnen voorkomen, is het noodig de Regering in de gelegenheid te stellen, terwijl zij ten spoedigste maatregelen neemt ter vervanging van den belanghebbende door eenen anderen officier, tot zoolang het gevraagde ontslag te kunnen schorsen.

Daarom wordt voorgesteld art. 22 ad 1°. in dien geest te wijzigen.

§ d. Ofschoon ook § 7 van art. 22 der wet op het verlangen der wetgevende magt aan dat artikel toegevoegd zij, zoo is toch, ten gevolge der bepalingen in de 1ste alinea van art. 26 voorkomende, alwaar slecht de §§ 2 tot en met 6 worden aangewezen als redenen waarom een officier voor eenen raad van onderzoek kan gebracht worden, met der daad aan de Regering de mogelijkheid benomen om eenen officier, die zonder 's Konings toestemming een huwelijk aangaat, uit de dienst te kunnen verwijderen, waardoor dus dit gedeelte der wet de kracht mist, die een wet behoort te bezitten.

Heeft eenig officier zich tegen deze wet vergrepen, dan is het feit te duidelijk, te onwederlegbaar door de burgerlijke acten aan het licht te brengen, dan dat het noodig zoude kunnen wezen, de zaak aan eenig nader onderzoek te moeten onderwerpen.

De Regering aanzelt dan ook niet om in art. 23 het invoegen van eenige woorden voor te stellen, waardoor aan den geest van § 7 van art. 22 zal kunnen voldaan worden.

Wat het tweede wetsontwerp betreft, dat betrekking heeft op de pensioenen van de officieren bij de zeemagt, de mededeeling van de Memorie van Toelichting is voldoende, om te gelijker tijd den inhoud van het wetsontwerp te leeren kennen. Zij luidt aldus:

Ofschoon ook de Regering het noodig acht in den bij de wet van 9 December 1851 (Staatsblad no. 151) vastgestelden dienst- en leeftijd voor de militairen der landmagt, beneden den rang van officier, wijzigingen voor te stellen, zoo is zij echter van oordeel, dat zulks voor de militairen van die mindere graden bij de zeemagt in geen deel is aan te bevelen, vermits de zeeman van dien stand, als waarvan hier de rede is, meestal slechts als bij onder-officier is op 45-jarigen, en als schepeling van minderen graad op

40-jarigen leeftijd, met eenen 30-jarigen dienstdienst, gelijk art. 26 der wet van 28 Augustus 1851 (Staatsblad no. 127) dat vaststelt, niet meer in staat is die diensten behoorlijk te verrigten, welke van den graad, dien hij bekleedt moeten gevorderd worden. Bovendien zijn in de wet bepalingen vervat, die genoegzamen waarborg opleveren, dat de bedoelde schepelingen niet gepensioneerd worden dan wanneer zij voor verdere dienst ter zee niet meer geschikt zijn.

Hoezeer er dan ook ten aanzien der artt. 25, 26, 27 en 38 der wet van 28 Augustus 1851 (Staatsblad no. 129) nieuwe voorstellen geschieden, zoo heeft dit, om de aangevoerde redenen, geen plaats betrekkelijk de artikelen van gelijke strekking 26, 27, 39 en 40 der wet van 28 Augustus 1851 (Staatsblad no. 127), welke drie laatstgemelde artikelen, terwijl zij in onmiddellijk verband tot het eerstgenoemde staan, op een en hetzelfde grondbeginsel berusten en dus van dat eerste gansch en al afhankelijk zijn.

Bij vergelijking van art. 55 met de 2de en 3de alinea's van art. 51 der wet ontwaart men, dat in het geval, dat eene vrouw, die, als pensioen genietende weduwe hertrouwd en op nieuw weduwe geworden zijnde, zich tot het weder in het genot treden van haar pensioen aanmeldt na langer tijdsverloop dan één of vijf jaren na het overlijden van haren laatsten echtgenoot, er twijfel zou kunnen ontstaan omtrent de toepassing der bepalingen in beide genoemde artikelen voorkomende.

Teneinde alle onzekerheid ten deze weg te nemen, stelt de Regering in het aangeboden wetsontwerp voor, om de bepalingen van de 2de en 3de alinea's van art. 51 ook bij het toepassen van art. 55 van kracht te verklaren.

Teneinde overeenstemming in de wetten op de militairen pensioenen voor zee- en landmagt zooveel doenlijk te behouden, en aan de militairen van het eene wapen geene regten toe te kennen, welke aan die van het andere niet zouden vergund worden, stelt de Regering voor, door invoeging eener zinsnede tusschen de 4de en 5de alinea's en eene bijvoeging in laatstgezegd art. 62 der wet, te wijzigen en op den vreemdeling niet toepasselijk te verklaren de bepaling, dat het pensioen of de onderstand van meer dan drie honderd guldens 's jaars niet dan onder korting van het één derde buiten 's lands mag verteerd worden. Ook hier is, even als bij § a, het voorstel gansch en al afhankelijk van het al dan niet kracht van wet verkrijgen van de door de Regering voorgestelde wijziging van art. 61 der wet van 28 Augustus 1851 (Stbl. no. 129.)

De billijkheid, dat wanneer eene pensioen genietende weduwe in het geval verkeert, bij de eerste zinsnede van art. 71 der wet omschreven, alsdan over haar pensioen ten behoeve harer kinderen door den Koning konne worden beschikt, heeft de Regering aanleiding gegeven om thans voor te stellen aan dat art. 71 eene zinsnede toe te voegen, die in zoodanig geval voorziet.

's Gravenhage, 24 April.

* In de zitting van den Gemeenteraad alhier van heden is aangeboden het verslag van den toestand der gemeente over het afgelopen jaar.

* Door de commissie tot herziening der plaatselijke belastingen is ingediend een nader voorstel, houdende de regelen en grondslagen eener belasting op de honden.

* De heer P. Geelhoed is benoemd tot commissie der belastingen eerste klasse.

* Na langdurige beraadslagingen is met 28 tegen 8 stemmen aangenomen het voorstel van Burg. en Weth. tot aankoop van het Willemspark van Z. M. voor rekening der gemeente tot een bedrag van f 45,000 zullende nader een voorstel worden gedaan omtrent de aan het genoemde park te geven bestemming.

* Eindelijk zijn voortgezet de beraadslagingen over het ontwerp van algemeene politie-verordening, en is men daarmee gevorderd tot art. 87.

* Z. M. de Koning is heden namiddag ten ruim 4 ure met een speciaal spoorwag, van het Loo in deze residentie teruggekeerd.

* De Heer Staatsraad-Commissaris des Konings dezer provincie, is van zijne reis naar Zeeland in deze residentie terug gekeerd.

* Op aanstaanden Donderdag, den 26 April 1855, zal de gewone audiëntie van den Minister van Financien geen plaats hebben.

* Heden heeft het corps officieren van het regiment dragonders en van de batterij rijdende artillerie alhier in garnizoen, bij den Minister van Oorlog een afscheidsaudiëntie afgelegd.

* Heden is aan het Ministerie van Binnenlandsche Zaken een aanvang gemaakt met het afnemen van het examen voor de betrekking van burgerlijk Ingenieur. Er hebben zich 47 aspiranten daartoe aangemeld.

* Men verneemt, dat de heer Otto Goldschmidt en Mw. Jenny Lind Goldschmidt hunne medewerking hebben toegezegd, tot het 33e muziekfeest van den Neder Rijn dat den 27, 28 en 29 Mei aanstaande, bij gelegenheid van het Pinksterfeest, in de openlucht te Dusseldorf onder leiding van den muziek-directeur, den heer Ferdinand Hiller, zal worden gehouden. Op dat muziekfeest zullen worden uitgevoerd: 1°. Symphonie van den heer F. Hiller (Ermuss doch, Amstelveen werden). — 2°. De Schepeling, van Haydn.

* Eerste dag 1°. Symphonie van den heer F. Hiller (Ermuss doch, Amstelveen werden). — 2°. De Schepeling, van Haydn.

Tweede dag: 1°. Nierestille und Glückliche Fahrt, van

Mendelssohn. — 2°. *Le Paradis et la Peri*, van Robert Schumann. — 3°. *Symphonie in ut mineur*, van Beethoven.

Derde dag: Zal nader bekend worden gemaakt.

De Gemeenteraad van Piershil heeft onlangs besloten de in het vorige jaar afgeschafte kerwis te houden op den ouden gewonen tijd, zijnde jaarlijks op Pinkster-Maandag en den daarop volgende Dingsdag.

Op Vrijdag, 4 Mei zal aan het local van het Prov. bestuur te Leeuwarden, worden aanbesteed: de aanleg van de electro-magnetische telegraaflijn van Groningen over Leeuwarden naar Harlingen, in twee perceelen.

Het *Strontium*, een metaal waarvan de *Strontiane* het oxyde is, is dezer dagen in België voor het eerst geïsoleerd; het nieuwe metaal bezit eene opmerkenwaardige eigenaardigheid, het is namelijk rood, nagenoeg als koper. Zoo als men weet, zijn van de veertig bekende metalen, slechts twee gekleurd, het goud en het koper. Het *Strontium* is dus het derde.

Nopens de bevorderingen bij het wapen der artillerie, waarvan dezer dagen melding gemaakt is, hebben, volgens een brief uit 's Hage in de *A. Ct.*, de volgende benoemingen plaats gehad: tot inspecteur, kolon. Singendonck, in plaats van den luit.-gen. Steenberghe; tot gen.-maj., kolon. Miellet van Coehoorn; tot kol., de luit.-kolon. Meurs; tot majoor, de kapt. Glansbeek en Kalten, zonder bezwaar van 's Rijks schalkist; tot majoor, de kapt. Gajet en Krajenhoff van de Leur; tot kolon., de luit.-kolon. de Casembroot, tot luit.-kolon., de majoor Snellen; tot majoor, de kapt. Bomberg; tot kapt., de 1ste luit. Calkoen; tot komm. van het 2de reg. veld-artillerie, de luit.-kol. Engelberts; tot luit.-kol., de maj. van Heel; tot kapt., de 1ste luit. Knoop; tot kolon., de luit.-kolon. Sommeston; tot kapt., de 1ste luit. Launspach; tot maj., de kapt. van Wickvoort Crommelin; — en gepensioneerd de luit.-gen. Steenberghe; de generaal-maj. Heidenreich; de kol. Brade, en de maj. van Heeckeren.

Van Z. M. consul-generaal te Wismar is mededeeling ontvangen van het navolgend verslag wegens den handel en de scheepvaart van Mecklenburg, over het jaar 1854.

Gedurende het jaar 1854 heeft de oorlog, welke op het handelsverkeer in de Oostzee, en vooral ook op de scheepvaart van Mecklenburg een nadeeligen invloed had, den handel van dit land zeer belemmerd. De handelsbetrekkingen met Rusland waren gestaakt. Het is aan te nemen dat de invoeren in de beide Groot-hertogdommen eene waarde van 6 miljoen Rth. Pr. ct. beliepen, terwijl die der uitvoeren uit de beide landen tegen 8,300,000 Rth. Pr. ct. berekend wordt. Ten gevolge der hooge scheepsvrachten en der door den oorlog veroorzaakte moeilijkheden, waaraan de scheepvaart onderworpen was, hebben vele verzendingen naar Engeland, Nederland enz. over Hamburg plaats gehad om verder langs den spoorweg geëxpelleerd te worden. Hetzelfde had plaats met vele uit die landen naar herwaarts bestemde goederen. Van de over zee vervoerde 1,727 lasten granen en zaad, waren 12,124 lasten bestemd naar Engeland, 439 lasten naar Nederland en 2154 lasten naar België, Frankrijk Noorwegen enz. De geheele uitvoer van granen uit Mecklenburg wisselde in de laatste jaren af tusschen 21 à 36,000 Mecklenburgsche lasten; die van het laatste jaar bedroeg 24,667 lasten. De gemiddelde prijzen waren in 1854:

voor tarwe	fl. 361,00 Ned. ct. per Holl. last, vrij in zee.
• rogge	• 291,70
• gerst	• 207,94
• erwten	• 303,24
• haver	• 150,26
• raapzaad	• 387,00
• knollenzaad	• 361,00
• lijnzaad	• 268,50

De laatste oogst is over het algemeen voordelig geweest. De uitvoeren van wol, boter, huiden en slagvee waren vrij aanzienlijk, en deze artikelen werden, met uitzondering van de wol, tegen hooge prijzen afgezet. De prijs van de wol was, in vergelijking van 1853 gemiddeld 17 cents per pond lager, en beliep fl. 1,07 per pond. De uitvoeren van levensbehoeften voor de vloot in de Oostzee waren zeer onbeduidend.

Wat betreft het handelsverkeer tusschen Nederland en Mecklenburg gedurende het afgelopen jaar, hetzelfde is niet buitengewoon levendig geweest. De oorzaak hiervan moet gezocht worden vooreerst in de omstandigheid, dat de meeste granen naar Engeland zijn verscheept, en ten andere in de hooge vrachtprijzen, tengevolge waarvan ook vele artikelen in plaats van uit Nederland, als retourvracht uit Engeland en België aangevoerd werden; ofschoon de geraffineerde suiker en de koffij uit Nederland in Mecklenburg steeds veel aftrek vinden.

Uit Nederland werden aangevoerd 196,198 ponden koffij, 46,205 ponden tabak, 216,174 ponden geraffineerde suiker, 14,200 ruwe suiker, 42,000 stuks steenen en dakpannen, voor eene waarde van f 9782 Ned. ct. aan ijzerwaren, voor eene waarde van f 4484 aan haring, 80,147 ponden kaas; voor eene waarde van f 1699 aan manufacturen, voor eene waarde van f 1533 aan minerale wateren; voor 7709 aan gedistilleerd, en voor f 8181 aan diverse artikelen, te zamen voor eene waarde van f 140,724 Ned. ct. Uitgevoerd naar Nederland zijn: 205 Mecklenburgsche lasten tarwe, 235 lasten rogge; 128 lasten garst; 290 lasten raap- en knollenzaad, en 13,450 ponden wol; voor eene gezamenlijke waarde van f 365,557 Ned. ct.

Ten aanzien van de nijverheid in Mecklenburg is geen groote vooruitgang te bespeuren, alleen de laken- en machinerie-fabrieken, zoomede de scheepsbouw hebben

eenigermate in ontwikkeling toegenomen. De landbouw daarentegen vermeerdert steeds in bloei; de veeteelt breidt zich al meer en meer uit en de paardenfokkerij wordt steeds op eene groote schaal voortgezet.

De scheepvaart van Mecklenburg is, vergeleken met het jaar 1853, in 1854, wat betreft het aantal der in de vaart gebezigde schepen, niet toegenomen, daar de koopvaardijvloot thans 303 schepen, metende 32,389 lasten, tellt, tegen 302 schepen en 30,588 lasten in 1853. Nogtans hebben de reeders in het afgelopen jaar, niettegenstaande de belemmeringen waaraan de vaart op de Oostzee onderworpen was, goede winsten behaald, voornamelijk voortspuitende uit de vrachtaarten naar de Middellandsche en Atlantische zeeën.

In verband hiermede heeft men de overtuiging gekregen, dat schepen van groote capaciteit meer voordeel aanbrenge dan de kleinere tot hiertoe algemeen gebezigde vaartuigen, zulks heeft geleid tot het besluit om voortaan schepen van meer ruimte te bouwen, en men heeft dan ook al dadelijk een aanvang gemaakt, met grooter schepen op stapel te zetten, zoodat het vooruitzicht bestaat, dat de handelsmarine van Mecklenburg dit jaar met eenige duizende lasten vermeerdert zal worden.

De vrachtprijzen waren in het afgelopen jaar: In Januarij, Februarij, November en December: Naar Engeland P. St. 5,6 à 7,6 in full per qr. tarwe, • Nederland fl. 40 per Ned. last tarwe, • Havre fr. 80 en 15 pCt. per 30 hect. tarwe. Gedurende de maanden Maart tot October incl.: Naar Engeland P. St. 3,6 à 5,6 per qr tarwe; Naar Havre fr. 75 en 15 pCt. per 30 hect. tarwe; Per K. steenkolen van Januarij tot Maart 12 à 13 P. St. van Julij tot October 9 P. St.

Het totaal der schepen, welke aan het scheepvaartverkeer met Mecklenburg deel hebben genomen, beloopt 854 met een inhoud van 41,034 lasten, voor zooveel betreft de ingeklaarde, en eene hoeveelheid van 857 schepen, metende te zamen 41,043 lasten, wat betreft de uitgeklaarde schepen. Onder de ingeklaarde schepen waren er 612 beladen en 242 in ballast, onder de uitgeklaarde vaartuigen 380 beladen en 477 in ballast.

Onder de hierboven vermelde schepen zijn er 20 onder Nederlandsche vlag ingeklaard, metende te zamen 701 lasten. Hiervan kwamen er van Rendsburg 1 in ballast; van Antwerpen 5 met stukgoederen, van Harlingen 1 met suikerij-wortel en 1 met dakpannen; van Amsterdam 3 met stukgoederen; van Liverpool 1 met stukgoederen, van Bremen 3 met stukgoederen; van Memel 1 met hennep; van Hartlepool 1 met cokes; van Londen 1 met stukgoederen; van Hull 1 met ijzer en van Altona 1 met haring. Van deze vaartuigen vertrokken naar New-Castle 1 met tarwe; naar Engeland 3 met tarwe; naar Jutland 1 in ballast; naar Londen 1 met tarwe; naar Colberg 5 in ballast; naar Skelleftea 2 in ballast; naar Hull 1 met raapzaad; naar Eckernförde 1 in ballast; naar Falster 1 in ballast; naar Malmo 1 in ballast; naar Samo 1 in ballast; naar Gent 1 met raapkoeken; terwijl 1 vaartuig te Wismar is blijven liggen.

Het aantal der voormelde Nederlandsche vaartuigen is, in vergelijking van vorige jaren, zeer gering te noemen. De oorzaak hiervan moet gezocht worden deels in de hierboven vermelde omstandigheden, deels ook daarin, dat in de havens in de nabijheid van Rusland de schepen zeer gezocht waren en hooge vrachten bekwamen, en dat de kleinere en middelmatig groote Nederlandsche schepen bijzonder goed voor de aldaar te doene bevrachtingen geschikt schenen.

De heer Ad. Siret heeft eenen brief aan *l'Ami de l'Ordre* van Namen gerigt, ten einde voor België op de eer der uitvinding van de gaz aanspraak te maken. 't Is in 1784 op den 1sten October, dat de heer Minckelers, professor der scheikunde, in het collegie van den Valk, te Leuven, voor de eerste maal ontvlambare gaz wist te trekken uit de kolen, welke gaz hij elk jaar in zijne lessen van scheikunde deed branden. Nadere opgaven hieromtrent zijnde vinden in de brochure van den heer Minckelers, verschenen in het jaar 1785 en getiteld: *Mémoire sur l'air inflammable tiré de différentes substances*.

De terechtwijzing van den heer Siret is geschied om eene dwaling uit den weg te ruimen, welke maar al te lang bij het lezend publiek ingang vond, ten gevolge eener bevestiging door Dumas in zijn *Traité de Chimie* opgenomen. De Fransche scheikundige zegt daarin verkeerdelijk, dat de Franschman Philippe Lebon in 1799 de verlichting bij middel van de gaz uitvond.

Men weet daarenboven dat de heer Minckelers Maas-trichtenaar is. (Limb.)

Dezer dagen heeft de raad der stad Delden het besluit genomen, om, met 1 Jan. 1856, geene straat- noch markt-gelden meer te heffen. Men juicht dit voorbeeld toe van welbegrepen eigenbelang, dat er op uit is, alle kunstmatige beletselen op te heffen tegen de ontwikkeling eener gemeente. Die markten zullen immers wel de meeste verbruikers lokken, waar geenerlei retributien invloed op de prijzen uitoefenen.

Uit Zwolle schrijft men, dat Mw. Goldschmidt-Lind van hare voorgenoemde reis naar Groningen en Friesland zou hebben afgezien en van daar naar Amsterdam terugkeert.

Uit Kampen meldt men, dat aldaar het gerucht in omloop is, dat eerlang te Elburg eene voorbereidende school zal worden opgerigt, voor degenen, welke verlangen mochten op de theologische school te Kampen te worden toegelaten.

± **Hardenberg**, 23 April. Hoewel het hier voor eenige dagen nog eene zee geleeke en de rivier de Vecht slechts door sterkere strooming in de uitgebreide water-

massa was te herkennen, hebben wij het genoegen kunnen mededeelen, dat deze sedert Donderdag jl. zondanig is gevallen, dat de rivier bijkans totaal binnen haaloovers is teruggetreden.

Berigten uit de Nedergraafschap (Bentheim) omtrent het veld staande winterkoren luiden niet zeer gunstig.

Zwolle, 22 April. Het concert jl. Zaterdag door mevrouw Goldschmidt geboren Jenny Lind, in de schouwburgzaal van het Odéon gegeven, was buitengewoon talrijk bezocht. Alle plaatsen waren bezet en om aan meerdere aanvragen te kunnen voldoen, had men zelfs op het tooneel een aantal toehoorders plaatsen gegeven. En niet ten onrechte was de verwachting groot van het genot, door de zo begaafde en trefvulle zangeres aan het Zwolsche publiek te schenken. Zoude het noodig zijn in eenige bijzonderheid te treden nopens de uitvoering der onderscheidene zangstukken, — eenigen lof te uiten, waar het geheel de muzikale wereld aan woorden ontbreekt om naar vereischten indruk te beschrijven, dien hare nu eens hefelijke, dan krachtige, altijd zuivere toonen te weeg brengen? Inderdaad, daartoe bestaat geene mogelijkheid. Onbeschrijfelijk schoon, is alles wat men van de uitvoering zeggen kan. Voegt men daarbij een bevallig uiterlijk, ongedwongen houding en innemende manieren, die alle ruimschoots de Zweedsche nachtegaal bezeten worden, dan wordt het duidelijk hoe geheel de wereld door, waar zij hare talenten doet bewonderen, de opgetogenheid geene grenzen heeft mogen bereiken.

Eene welverdiende hulde genoot de zangeres door diepste stik gedurende de uitvoering, door de uitbundigste toejuichingen na het einde van ieder zangstuk.

Na afloop van het concert gaf het stedelijk muzikkorps, welke leden door haar gelegenheid gegeven was het concert bij te wonen, aan mevr. Goldschmidt eene serenade bij fakkellicht.

Zijn wij aan diegenen onzer stalgenooten, welke mevrouw Goldschmidt beleefdelijk hebben uitgenoodigd, naar haren plaats over te komen, daarvoor dank verschuldigd over de goede orde, die op het concert en bij het plaats bespreken heerschte, en die door gepaste maatregelen van den commissaris van politie werd bevorderd, mogt men zich insgelijks verblijden. (Prov. O. Ct.)

Eindhoven, 22 April. In den voormiddag van Donderdag had op den kanaalijk onder de gemeente Mierse twist tusschen zekeren F. Jansen schaapherder en zekeren W. van der Loo bouwvinausoon aldaar, over het daar plaats laten grazen van schapen; na eenige woordenwisseling sloeg Jansen genoemden van der Loo met zijn herdersvork op het hoofd en wel zoodanig, dat deze wusteloos nederzeeg en tot heden nog niet buiten gevaar van sterven schijnt te zijn; de daer is onmiddellijk arresteerd, de justitie heeft de zaak zelve ter plaats derzocht en zoo men zegt, heeft de dader (die in het jaar 1835 voor soortgelijk geval tot vijf jaren gevangenis veroordeeld is geweest), bereids deze door hem gepleete misdaad volledig en berouwvol bekend. In heider belang mag men hopen, dat gezegde van der Loo van de hant toegebragte mishandeling zoo min mogelijk hinder hebben. (N. B.)

226ste Nederlandsche Staats-Loterij.
2e LIJST. 2e KLASSE.
Uitgekomen hooge prijzen:
No. 9476 f 5000; 7649 f 1250; 809 en 8065 idem f 1000.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 24 April 1855		Rusland.	
Nederland. Pct.			
Ned. W. Schuld. 2 1/2	61 1/2 7/16		
Dito Certificat. 3	78 1/2 9/16	Hope 1798/1816	5 101 1/2
Dito Dito .. 4	90 1/2 1/16	Dito 1828/1829	5
O. I. Leening. 4		Cert. 1831/1838	5
Amort. Syndic. 3 1/2		Dito Dito	4 1/2
Hand.-Maats. 4 1/2		Dito Hope	4
Belgie.		Dito Stieglitz	5
Certificaten. 2 1/2		Dito dito 5e Ser.	4
D° Rothschild. 2 1/2		Dito 1854	5 81 1/2
Frankrijk.		Inscr. Assig.	6
Obligatiën. 3		Certific. dito.	6
Spanje.		Polen.	
Nieuwe	17 1/16	Obligatiën	4
Dito Suintel.	3	Oostenrijk.	
D° Binnenl. om.	80 1/16 1/2	Metalliek	5 60 1/2
Bew. Sp. Com.	5 1/16	Dito bet. Amst.	5 72 1/2
Amort. Schuld.	4 1/2	Dito Nation.	5 64 1/2
Portugal.		Dito 1847	5 81 1/2
Londen nieuwe.	87 1/2 1/16 1/2	Dito 1851/1852	5 81 1/2
Dito uitgest.	4		
Mexic., te Lond.	3 pct. 19 1/2		
Lond. p. s. 100.	2 1/2 pct. 14 1/8, 15 1/8		
Ecuad.	2 1/2; London f 1190; dito 2/m. 1180.		

Overigens onveranderd. Onze fondsenmarkt bleef ook heden even als de buitend. hare achteruitgaande beweging vervolgen, met aanzienlijk kooporders in Holl., Oostenrijksche, Spaansche en Portugeesche fondsen. Eerstgemelde waren echter voor Binnenl. rekening het verlaagde standpunt zeer gezocht. Ook in Amerika was de stemming niet zeer gunstig.

LONDEN, Maandag 28 April. Consols op t. 89 3/8; N. Mexic. 3 pct. 20 3/8, 21; Spanje 1 pct. dito 3 pct. buit. 36 1/8; dito Certific. 5, 5 1/2; dito 4, 4 1/2; Russen 4 1/2 pct. 89; dito 5 pct. 98; 90 1/2; dito 2 1/2 pct. 61; Turksche leening 74 1/2. PARIJS, Maandag 23 April. Fr. 41 pct. 98; 68,25; Sp. binn. 3 pct. 80 1/2; dito 1 pct. 17 1/2. WEENEN, Maandag 28 April. N. Metall. 81 1/2; 85 1/2; Bankactien 992; Lombarden 100; Loten. 27; Zilver 27; Wissel op Londen 12.21; dito op Parijs.